

وزارت صحت عامه جمهوری اسلامی افغانستان

ریاست عمومی وقایه و کنترل امراض

کمیته تخنیکي مدیریت زباله های طبی برای جلوگیری از شیوع کوید 19

رهنمود مدیریت زباله های طبی کوید-19

تاریخ 9 ثور 1399

مطابق 28 اپریل 2020

معرفی : ازاینکه ما هنوز در ابتدا شیوع مرض کرونا در کشور قرار داریم ، وزارت صحت عامه با کمیته های تخنیکي را معرفی نموده و در نظر دارد که رهنمود هائیرا مطابق به شرایط کشور و معیارات سازمان صحتی جهان در بخش های مختلف جهت وقایه کارکنان صحتی و سایر افراد در جامعه ترتیب و تطبیق نماید تا ازسرعت انتشار این مرض خانمان سوز کاسته شود .

ویروس کرونا از طریق قطره و تماس انتقال میابد، به همان اندازه که تماس مستقیم و غیر مستقیم با مریضان مشکوک و تأیید شده کرونا خطرناک است، سروکارداشتن بازباله های تولید شده (چی از مریض چی از عرضه کننده هردو) به همان پیمانده خطرزا میباشد، بنا مدیریت زباله ها در هرمرحله حیاتی (Vital) بوده، هر نوع غفلت از سبب ندانستن ویا بی پروایی فاجعه و عواقب پرخطر را متوجه کارکنان مراکز صحتی و سایر افراد جامعه درقبال خواهد داشت.

از آنجائیکه زباله های زباله عرضه خدمات صحتی مطابق به رهنمود مدیریت زباله های طبی وزارت صحت عامه به آنعده مواد اطلاق می گردد که حین عرضه خدمات در تسهیلات صحتی (شفاخانه، بانک خون، لابراتوار، مراکز تحقیقات طبی، کلینیک های سراپا، فارمسی، مراکز تشخیصیه وکمک های صحتی درمنزل) تولید می گردد. و تمام زباله های تولید شده درتسهیلات صحتی به صورت کامل(100%)خطرزا نبوده بلکه حدود 75-90% آنرا زباله های عمومی و تنها حدود 25%-10 باقی مانده را زباله های تشکیل می دهد ، خطرزا بوده که باید مدیریت گردد.

اما مدیریت زباله های عرضه خدمات صحتی برای مریضان کوید-19(کرونا) متفاوت بوده و چنین تعریف میگردد.

تعریف: زباله های عرضه خدمات صحتی مریضان کوید-19(کرونا) به آنعده مواد اطلاق میگردد که از اثر عرضه خدمات صحتی برای مریضان کوید-19 تولید میگردد که شامل کارتن ها و قطی خالی ادویه جات ، دوا باقی مانده، سرنج، دستکش ،

خریطة سیروم و خون ، لباس محافظتی کارکنان صحی و خدماتی، انواع سوزن ها ، تیوب شرنی ، مواد غذایی باقی مانده مریضان و سایر مواد استفاده شده حین عرضه خدمات صحی برای مریض، زباله های طبی 100% خطرزا بوده و میباید مطابق به رهنمود مدیریت زباله های طبی در ماشین انسراتور (زباله سوز) هدر گردد.

مسئولین مراکز صحی مسئول اند تا این رهنمود را مانند ممد وظیفوی در تمام اتاق ها غرض مدیریت درست زباله ها نصب و کارکنان صحی و خدماتی مراکز صحی مطابق به آن عمل نمایند.

- تمام کارمندان شفاخانه درمورد حفاظت خود، حفاظت مریضان، پایوزان با در نظر داشت تدابیر احتیاطی استندرد و تدابیر احتیاطی مبنی بر سرایت درمورد مدیریت زباله های وارد مریضان کوید 19 آموزش دیده باشند.
- حین تولید، جمع آوری، انتقال و هدر نمودن (برای زباله کرونا ذخیره وجود ندارد) تمام کارمندان با وسایل محافظتی شخصی به شمول روپوش (Face Shield Mask) میداشته باشند
- تمام مواد استفاده شده به شمول دستکش، پیش بند، کلاه، ماسک، پوشش پلاستیکی روی بوت و موزه، ویال ادویه، بقایای غذائی، تیوب شرنی و غیره بعد از استفاده داخل پلاستیک سرخ انداخته شود.
- تمام زباله های برنده (sharps) داخل سفتی باکس انداخته شده و بدون در نظر داشت پرشدن روزانه جمع آوری ، بصورت مصئون انتقال و در ماشین زباله سوز (انسراتور) هدر گردد.
- غرض کاهش اضرار احتمالی زباله های تولید شده در وارد مراقبت مریضان کوید 19 به حد اقل، پلاستیک رباله بعد از خروج از سطل داخل خریطة پلاستیک دومی (Double plastic policy) انداخته شود.
- زباله های تولید شده در وارد مراقبت مریضان کوید 19، بصورت مصون در ترولی سخت محافظه شده (Encapsulated) انتقال یابد.
- زباله ها بدون ذخیره حین انتقال مستقیماً داخل ماشین زباله سوز گردیده و مطابق به رهنمود ماشین انسراتور هدر گردد.

- ماشین زباله سوز بصورت محفوظ دیوار احاطه دارد و تنها اشخاص موظف کلید دروازه دخولی را در اختیار دارند.
- تاکید میگردد که تمام زباله های تولید شده در وارد ایزولیشن مریشان کرونا بصورت مصئون جمع آوری ، انتقال و مستقیماً داخل ماشین انسراتور (زباله سوز) گردیده مطابق به رهنمود هدر گردد

نوت: از این که تمام مراکز صحتی کشور به ماشین ستندرد انسراتور تجهیز نگردیده اند و می دانیم که ویروس کوید-19 از طریق زباله های تولید شده در مراکز صحتی می تواند به محیط داخل و خارج از شفاخانه و با لآخره به طور گسترده به جامعه سرایت نماید از این رو تاکید می گردد مراکز صحتی که انسراتور معیاری در اختیار ندارند می توانند زباله های تولید شده از عرضه خدمات صحتی برای مریشان کوید-19 را در داش های معمولی که از قبل در مراکز متذکره موجو است حریق نموده بقایای آن را طبق رهنمود در زمین دفن نمایند تا از خطرات ناشی از آن جلوگیری بعمل آید.

این رهنمود از طرف وزارت صحت عامه جهت مدیریت زباله طبی مریشان کوید-19 (کرونا) تهیه گردیده مسئولین مراکز صحتی و تمام کارکنان صحتی و خدماتی در تطبیق آن مسئول اند.